Norsk Gestaltinstitutt AS
HØYSKOLE
PSYKOTERAPI — VEILEDNING — COACHING — ORGANISASJONSUTVIKLING

1 ½-ÅRIG UTDANNING
I
GESTALT-ORIENTERTVEILEDNING

HØST 2019/2020

INNHOLD

1 **Studiets mål og innhold**

2 **For undervisningen**
- Undervisningsplan (s. 4)
- Praksis (s. 5)
- Om eksamen (s. 5)
- Litteraturoversikt – pensumliste (s. 9)

3 **Studentinformasjon**

Kompendiumlitteraturen

4 Aagaard, L. (2013). Når det aller verste skjer - en innersonerapport fra et mellomsonefelt. *Gestalt, 4*(2), 39-42.

5 Fjelland, R., & Gjengedal, E. (1995). Innføring i etikk. I *Vitenskap på egne premisser. Vitenskapsteori og etikk for helsearbeidere* (s. 123-155). Oslo: Gyldendal.

6 Gaffney, S. (2008). Gestalt group supervision in a divided society: theory, practice, perspectives and reflections. *British Gestalt Journal, 17*(1), 27-39.

7 Harman, R. L. & Tarleton, K. B. (1983). Gestalt Therapy Supervision. *The Gestalt Journal, VI*(1), 29-37.

8 Herrestad, H. (2013). Terapi med personer under 18 år. *Gestalt* (2), 46-49.

9 Herrestad, H. (2014). Hva skjer hvis klienten klager? *Gestalt* (2), 50-53.

10 Kearns, A., & Daintry, P. (2000). Shame in the Supervisory Relationship: Living with the Enemy. *British Gestalt Journal, 9*(1), 28-37.

11 Krüger, Å. (2005). Gestaltveiledning - modell for oppdagende læring i kontekst. En kvalitativ undersøkelse av dialogen mellom veileder og fire gestaltterapeuter. *Norsk Gestalttidsskrift, II*(2), 106-111.

12 Mintz, E. E. (1983). Gestalt Approaches to Supervision. *The Gestalt Journal, VI*(1), 17-27.

13 Skjerve, J. & Nielsen, G. H. (1999). Veilederopplæring. I S. Reichelt & M. H. Rønnestad (red.), *Psykoterapiveiledning* (s. 345-366). Oslo: Tano Aschehoug.

14 Sundby, J. (2018). Skikket til å bli psykolog. *Tidsskrift for Norsk psykologforening, 55*(8), 680-685.

15 Tveit, H. (2017). Gestaltveilederen - en å oppdage sammen med. *Gestalt* (1), 48-50.

16 Tveiten, S. (2011). Veiledning - en definisjon, et perspektiv og et praktisk eksempel. I K. Skagen (red.), *Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning* (2. utg., s. 149-166). Bergen: Fagbokforl.

17 Yontef, G. M. (1993). Shame. I *Awareness, dialogue & process. Essays on gestalt therapy* (s. 486-523). Highland, NY: Gestalt Journal Press.

1 STUDIETS MÅL OG INNHOLD

- **6 samlinger à 2 dager (kl.9:00-16:00)**

- **Deltakelse i:**
  - **Kollokviegruppe mellom hver samling, 3 timer 5 ganger**
  - **Veiledningsgruppe med NGI-studenter, to ganger som observatør i første og andre semester, og en gang som co-veileder i tredje semester. 3 timer + 15 minutter samtale m veileder pr. gang**
  - **Det skrives en avsluttende oppgave.**
  - **Studenten redegjør for 100 timer praksis i studietiden.**

Innhold og mål er:

Fordypning i gestaltteori og metode i kontekst av veiledning. Studiets mål er at studenten etter endt utdanning skal kunne veilede gestaltterapeuter/coacher og også anvende gestaltterapeutisk metode i andre veiledningssituasjoner.

Studenten skal få kunnskap om og utvidet forståelse av:

- Grunnleggende gestaltteori.
- Beherske aksjonsforskning som metode.
- Ulike intervensjoner i ulike terapi/coach-forløp.
- Varhet om fenomener som oppstår.
- Veileders funksjon og rolleforståelse. Måter å veilede på.
- Veiledning i organisasjoner.
- Etiske problemstillinger og dilemmaer.
- Ulike faglige temaer som gestaltterapeuter/coacher kan møte i samarbeidet med skolemedisin, psykiatri, ulike undervisnings- og støtteorganisasjoner osv.

Studenten skal kunne vurdere:

- Hvordan feltet organiserer seg mellom terapeut/coach og klient. Hva figurerer.
- Hvordan feltet organiserer seg mellom veileder og veiland. (Terapeuten/coachen)
- Egne muligheter og begrensninger i feltet som veileder.
- Om terapeuten/coachen kan arbeide meningsfullt med klienten/gruppen.
- Om han/hun kan skade klienten/gruppen.

2 FOR UNDERVISNINGEN

UNDERVISNINGSPLAN

TEMA 1: VEILEDERROLLEN

Hva er veiledning. Tydeliggjøre og avgrense fagområdet
Forforståelse/egen erfaring og kunnskap
Gestaltveiledning; -en relasjonell og utforskende metode
Å oppfatte fenomenene og arbeide med det åpenbare
Jeg-du. Autoritet og likeverd
Skam, også i veiledningsrommet
Å starte et veiledningsforhold

TEMA 2: VEILEDNING I ORGANISASJON OG NÆRINGSLIV 1

Å veilede i arbeids- og organisasjonsliv
Aksjonsforskning
Diagnoseskjema
Utføre veiledning og belyse arbeidet teoretisk og fenomenologisk

TEMA 3: VEILEDNING I PRAKSIS

Hva figurerer mellom veileder/veiland og veiland/klient
Ulike måter å veilede på
Å være var, oppmerksom og bevisst i veiledning
Planlegging, handling, observasjon, refleksjon
Parallelle prosesser

TEMA 4: VEILEDNING I ORGANISASJON OG NÆRINGSLIV

Veiledning av grupper
Utføre veiledning og belyse arbeidet teoretisk og fenomenologisk

TEMA 5: UTFORDRINGER I VEILEDNING

Gestaltdiagnoser
Hva må en gestaltveileder vite om psykopatologi?
Å veilede de som arbeider med dårlige klienter i privat praksis/psykiatri
Etiske og juridiske utfordringer, dilemma/lover og regler
Kontakt med lege, barnevern, rettsapparat
Barn/umyndige i terapi og samtale
Prosedyre ved klager

TEMA 6: EKSAMEN OG AVSLUTNING

Eierskap til egen kunnskap og erfaring
«Hvem er jeg som veileder»
Praktisk/muntlig eksamen
Vise ferdigheter og belyse eget veiledningsarbeid teoretisk
og fenomenologisk i plenum
Muntlig sensur, bestått/ikke bestått
Avslutning av veilederutdanningen

PRAKSIS

Det kreves at studenten redegjør for 100 timer arbeid med mennesker i egen arbeidssituasjon der gestaltteoretisk metode anvendes i veiledning og sammenlignbare situasjoner.

Kasus fra dette arbeidet anvendes i undervisningen.

OM EKSAMEN

Skriftlig eksamen

Den skriftlige avslutningsoppgaven er en hjemmeeksamen der kandidaten beskriver hvordan han/hun bruker gestalttilnærmingen som veileder eller i sitt arbeid med mennesker. Hensikten med å skrive oppgaven er at studenten skal integrere livserfaring, gestaltteorier, metoder og praktisk arbeidserfaring og vise at han/hun har lært å tenke kritisk og kan gjennomføre et veiledningsarbeid.

Mål for skriftlig eksamen:

- Å vise hvordan studenten jobber med gestaltveiledning i sin arbeidshverdag.
- Å vise at studenten kan sette gestaltteori på eget arbeide.
- Å vise at studenten kan tenke metodisk og kritisk når de arbeider med gestaltteoretisk metode i veiledning.

Oppgavens disposisjon

A) Innledning

- Beskrivelse av oppgavens innhold med avgrensninger.
- Beskrivelse av hvilket spørsmål (problemstilling) oppgaven søker å besvare/belyse.
- Beskrivelse av bakgrunn for valg av kasus med informasjon om klienten, evt. arbeidssituasjon og kontrakt.
- Begrunnelse for valg av sekvenser av samtaler som er brukt.

B) Innhold

- Beskrivelse av en gestaltteoretisk modell som er relevant med henvising til litteratur.
  Ved andre teoretiske begreper benyttes henvisninger til litteraturlisten.
- Beskrivelse av metoden som er brukt.

- Verbatim av kasus (og eventuelt fenomenologisk beskrivelse). Referere og beskrive sekvenser av hva student og veiland sier og gjør sammen. Valg av kasus må være relevant i forhold til det studenten vil vise med oppgaven og være hentet fra profesjonelt arbeid med mennesker.
- Refleksjon over hva studenten gjorde, valg av intervensjoner, hypoteser, belyst med relevant teori og hvordan metoden er brukt.
- Drøfte funnene.

C) Avslutningen

- Oppsummering ved å knytte sammen konklusjon, tittel på oppgaven og innledning
- Konsekvenser for videre arbeid (hva kan funnene brukes til)

Praktisk informasjon om den skriftlige oppgaven

Veiledning

Formelle krav til oppgaven

a) Oppgaven skal være på 2000 ord (± 10 %). Antall ord skal synliggjøres i innholdsfortegnelsen.
b) Linjeavstand 1 1⁄2, skriftstørrelse 12, skrifttype Times New Roman.
c) Forside med oppgavetittel, navn og årstall
d) Innholdsfortegnelse med sidetall

e) Oppsummering av oppgaven og 5 nøkkelord
f) Litteraturliste med fullstendig informasjon om litteraturen
g) Oppgaven innleveres i to eksemplarer, hvorav ett er plastinnbundet

Oppgaven skal ha minimum 5 referanser fra forskjellige kilder.
Litteraturlisten skal inneholde alle bøker, tidsskrift osv. som det er henvist til i oppgaven.
Litteraturlisten skal være fullstendig.

Om kildehenvisninger, se dokumentet «Retningslinjer for akademisk oppgaveskriving på grunn- og videreutdanningsnivå ved NGI».

Avsluttende praktisk og muntlig eksamen

Mål for eksamen

Hensikten er at studenten skal vise at hun/han/hen kan veilede i 30 minutter med sensorer til stede og forklare og reflektere over veiledningsarbeidet.

Krav til studenten

- Kunne utføre veiledning i ca 30 minutter og beskrive veiledningsprosessen med egne ord.
- Kunne reflektere over hvilke valg hun/han/hen gjorde underveis og hva det førte til.
- Kunne beskrive veiledningsprosessen med gestaltbegreper og reflektere over disse.
  - **Figur/grunn** – Hva figurerer i felten
  - **Kreativ tilpasning/erfaringskurve/action research modellen** – Hvilke modeller kan beskrive dette arbeidet?
  - **Varhet** – Hva ble studenten var, og hvilke varhetssoner arbeidet de i.

Fremgangsmåte ved muntlig eksamen
Studenten arbeider i ca 30 minutter, og passer selv tiden.

Etter at studenten har gjort rede for arbeidet og begrunnet veiledningssesjonen, drøfter sensor med studenten, hva som var hensiktsmessige valg og hva som kan utvikles videre.
Både praktisk del og teoridel vektlegges.

Sensor og lærer vurderer om studenten har bestått eller ikke, og meddeler dette umiddelbart.

Dersom sensor er i tvil kan avgjørelsen drøftes med kolleger og studenten må da vente med å få resultatet. Sensur skal foreligge samme dag som eksamen.

Vitnemål
Vitnemålet utdeles normalt på siste undervisningssamling forutsatt at muntlig eksamen er bestått, samt at subjektive og objektive kriterier er innfridde.
Alternativt ettersendes vitnemålet i posten når både skriftlig og muntlig eksamen er bestått, samt at subjektive og objektive kriterier er innfridde.

Subjektive kriterier

- Faglig utvikling i henhold til undervisningsplanens mål og innhold.

Objektive kriterier

- Deltatt på undervisningssamlingene (fravær maks en gang).
- Deltatt i kollokviegruppe (fravær maks en gang).
- Deltatt i veiledningsgruppe med NGI-studenter, 3 ganger.
- Bestått skriftlig hjemmeeksamen.
- Bestått praktisk muntlig eksamen.
- Innbetalt studieavgift.

Konsekvens av «Ikke bestått»

a) Dersom studentens resultater vurderes til «Ikke bestått» kan studenten, etter avtale med skolen, gå opp til ny eksamen inntil 2 ganger til. Ny eksamensavgift må betales.

Se forøvrig eksamensreglementet for nærmere informasjon.

LITTERATUROVERSIKT

Pensumlitteratur/pensumliste

Carifio, M. S. & Hess, A. K. (1987). Who is the ideal supervisor? *Professional Psychology: Research and Practice, 18*(3), 244-250. doi: http://dx.doi.org/10.1037/0735-7028.18.3.244

Cuvelier, F. (1976) De Stad van Axen. Gids bij menselijke relaties. Pelckmans

Feltham, C. & Dryden, W. (1994). *Developing counsellor supervision*. London: Sage Publications. (Hele boka er pensum.)

Friedlander, M. L., Siegel, S. M. & Brenock, K. (1989). Parallel processes in counseling and supervision. A case study. *Journal of Counseling Psychology, 36*(2), 149-157. doi: http://dx.doi.org/10.1037/0022-0167.36.2.149

Gilbert, M. & Evans, K. (2000). *Psychotherapy supervision. An integrative relational approach to psychotherapy supervision*. Philadelphia, PA: Open University Press. (Hele boka er pensum.)

Hostrup, H. (2002). *Supervision. På gestaltterapeutisk grundlag*. København: Hans Reitzel forlag. (Hele boka er pensum.)

???Kearns, A. & Daintry, P. (2000). Shame in the supervisory relationship. Living with the enemy. *British Gestalt Journal, 9*(1), 28-37. Lastet ned fra http://www.gestalttherapybrisbane.qld.edu.au/wp-content/uploads/2012/12/Kairns-A-Daintry-Supervisory-Relationship-Year-4.pdf

SALLY

Skottun, G. & Krüger, Å. (2017). *Gestaltterapi. Lærebok i teori og praksis*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Teslo, A-L. (2006). Mangfold i faglig veiledning. Oslo. Universitetsforlaget.

Tveiten, S. (2013). *Veiledning. Mer enn ord* (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka er pensum.)

Yontef, G. M. (1995). Supervision from a gestalt therapy perspective. *British Gestalt Journal, 5*(2), 92-102. Lastet ned fra http://gestalttherapybrisbane.qld.edu.au/wp-content/uploads/2012/12/Yontef-G-Supervision-Year-4.pdf

Litteratur kompendium

Aagaard, L. (2013). Når det aller verste skjer - en innersonerapport fra et mellomsonefelt. *Gestalt, 4*(2), 39-42.

Baalen , D van (2014) An Introduction to Action Research. Upublisert.

Fjelland, R., & Gjengedal, E. (1995). Innføring i etikk. I *Vitenskap på egne premisser. Vitenskapsteori og etikk for helsearbeidere* (s. 123-155). Oslo: Gyldendal.

Gaffney, S. (2008). Gestalt group supervision in a divided society: theory, practice, perspectives and reflections. *British Gestalt Journal, 17*(1), 27-39.

Harman, R. L. & Tarleton, K. B. (1983). Gestalt Therapy Supervision. *The Gestalt Journal, VI*(1), 29-37.

Herrestad, H. (2013). Terapi med personer under 18 år. *Gestalt* (2), 46-49.

Herrestad, H. (2014). Hva skjer hvis klienten klager? *Gestalt* (2), 50-53.
Herrestad, H: (2016). Sex, skyld og skam hos psykoterapeuter. Gestalt(1). 56-61.
Kearns, A., & Daintry, P. (2000). Shame in the Supervisory Relationship: Living with the Enemy. *British Gestalt Journal, 9*(1), 28-37.
Krüger, Å. (2005). Gestaltveiledning - modell for oppdagende læring i kontekst. En kvalitativ undersøkelse av dialogen mellom veileder og fire gestaltterapeuter. *Norsk Gestalttidsskrift, II*(2), 106-111.
Mintz, E. E. (1983). Gestalt Approaches to Supervision. *The Gestalt Journal, VI*(1), 17-27.
Skjerve, J., & Nielsen, G. H. (1999). Veilederopplæring. I S. Reichelt & M. H. Rønnestad (Red.), *Psykoterapiveiledning* (s. 345-366). Oslo: Tano Aschehoug.
Sundby, J. (2018). Skikket til å bli psykolog. *Tidsskrift for Norsk psykologforening, 55*(8), 680-685.
Tveit, H. (2017). Gestaltveilederen - en å oppdage sammen med. *Gestalt* (1), 48-50.
Tveiten, S. (2011). Veiledning - en definisjon, et perspektiv og et praktisk eksempel. I K. Skagen (red.), *Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning* (2. utg., s. 149-166). Bergen: Fagbokforl.
Yontef, G. M. (1993). Shame. I *Awareness, dialogue & process. Essays on gestalt therapy* (s. 486-523). Highland, NY: Gestalt Journal Press.

Tilleggslitteratur

Eie, E. (2006). Awareness i veiledning. *Norsk Gestalttidsskrift, III*(2), 14-28.
Haugen, H. (2004). Veiledning med Julie. *Norsk Gestalttidsskrift, I*(2), 19-23.
Haugerud, A. E., Jørstad, S. & Rogstad, T. (2005). Etiske dilemmaer. *Norsk Gestalttidsskrift, II*(2), 5-20.
Rønnestad, M. H. & Reichelt, S. (red.). (1999). *Psykoterapiveiledning*. Oslo: Tano Aschehoug.

3 STUDENTINFORMASJON

Intranett for studenter

Intranettet på www.gestalt.no inneholder viktig informasjon til deg som er student ved NGI. Det er forventet at du jevnlig er inne og sjekker hva som skjer, da det er her informasjon blir gitt.

Informasjon om endringer i forbindelse med undervisningssamlingene vil bli sendt på e-post til studentene.

På intranettet finner du generell informasjon om studiet, studieplan, undervisningsplaner, veiledningsplaner samt timeplan for skoleåret. Du finner også informasjon om eksamen og frister, diverse skjemaer samt artikler tilhørende kompendium.

Generell informasjon som reglementer, referater fra møter i råd og utvalg finner du også her.

Hovedprinsippet er at du skal finne den informasjonen du trenger i forbindelse med ditt studium. Er det informasjon du savner, vil vi gjerne ha tilbakemelding om det.

Brukernavn og passord til intranettet får du utdelt ved å henvende deg til skolen.